

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus VI. Qui possint interdicere, quos, & ob quam causam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

c. *Episcoporum*, 8. de privileg. in 6. quod loquitur de Regularibus etiam exemptis.

2147 Præter hæc not. 1. eos, qui in loco interdicto missas, & alia divina publicè, & solemniter *presumptuose* faciunt celebrari; vel alios cogunt celebrare, incurrere excommunicationem reservatam Papæ per Clementin. *Graves* 2. h. t. ubi idem statuitur 2. in eos, qui per campanarum pulsationem, vel voce præconis, interdictos non obstante prohibitione ad audiendas Missas faciunt evocari, 3. in eos, qui prohibent, ne publicè excommunicati, vel interdicti ab Ecclesiis, in quibus Missæ celebrantur, etiam admoniti à celebrantibus, discedant, 4. in ipsum etiam publicè excommunicatum, vel interdictum, existentem in Ecclesia interdicta, dum Missæ celebrantur, si nominatim monitus exire nolit.

2148 Advertendum autem textum in primo casu procedere de nobilibus, & Dominis temporalibus quibuscunque, si in suis terris Ecclesiastico interdicto suppositis, in Capellis, vel insignibus Ecclesiis Collegiatis, sive Missas, sive alia divina officia solemniter, & publicè celebrari faciunt, aut ad celebrandum compellunt. Deinde secundum casum loqui de evocantibus prohibitos ad audiendam Missam; igitur non, si ad alia divina officia; cum ea dispositio sit poenalis. Unde etiam illud in tertio casu, *ne ab Ecclesiis discedant*, strictè sumi debet ex eadem ratione, non de privatis Ordinariis, & aliis locis, quæ non sunt strictè Ecclesiæ. Si autem contingeret talem, quando Missæ celebrantur, intrare locum celebrationis, in Missa (si Sacerdos nondum incepit canonem) non debet ulterius procedi, si monitus exire nollet; sic Navarrus in Tractat. de Oratione, c. 16. n. 19. apud Barbosam in cit. Clem. 2. n. 3. & colligitur ex textu, ibi: ex quo frequenter contingit, quod non sine DEL offensâ, Clerique ac populi scandalo, ipsa Missarum solemnia remanent inexplata, de quo plura Gloss. ibid. V. *inexplata*.

2149 Not. 2. Regularibus etiam Mendicantibus, ac exemptis, scienter transgredientibus interdictum per Sedem Apostolicam, vel Ordinarium loci positum, ipso facto statui excommunicationem, non obstantibus appellationibus, & aliis objectionibus, quas afferunt in sui defensionem, ut habetur in Clement. *Ex frequentibus*. 1. h.

t. junctâ Glossâ V. *Quibuscunque*. Circa istam constitutionem advertendum. 1. hanc obligationem non præjudicare his, quæ Regularibus etiam tempore interdicti concessa sunt per c. *Alma Mater*, de quo supra n. 2126. jam egimus; constat ex textu cit. Clementinæ, ibi: *cum moderatione tam Decretalis, Alma*; 2. Eos sub dicta poena teneri ad observandum interdictum, quoad Cathedrallem, vel Matricem, seu Parochialem loci Ecclesiam, intellige, in qua ipsi habitant, observare sciverint; 3. hanc constitutionem loqui solum de interdicto generali locali, ex textu, ibi: *civitatatum, terrarum, & aliorum generalia locorum interdicta*; 4. Procedere solum de Religiosis; non autem Clericis secularibus, vel Laicis, ibi: *mandamus quatenus Religiosi quicumque tam exempti, quam non exempti, cujuscunque Ordinis, & conditionis existant*. Huc etiam pertinet Decretum Trid. Sess. 25. de Regularib. c. 12. ut Regulares etiam in suis Ecclesiis Episcoporum interdicta publicent & servant. de quo V. Azor. p. 1. l. 12. c. 13.

ARTICULUS VI.

Qui possent interdicerè, quos, & ob quam causam?

PRO resolut. suppon. 1. interdictum non posse validè ferri absque culpa; quia omne interdictum est poena; consequenter supponit culpam; secundo posse quem localiter interdici, seu generaliter, seu particulariter ob culpam alienam, ut constat ex c. *Non est*, 11. de sponsalibus; quod etiam procedit de interdicto personali generali; quia sic innocens non paritur ut innocens, sed ut pars corporis, seu communitatis, aut capitis, cujus culpa supponitur; ita Hurtado hic diffic. 13. ex c. *Si sententia*, 16. de sent. excom. in 6. ob culpam autem Capitis in communitate, detinentis as alienum, non posse ferri prædicta interdicta sine Papæ licentia; quia sic ea culpa non est culpa capitis, *ut est caput communitatis*; sic Hurtado cit. ex constit. *Extra vag. Providè*, de sent. excom. demum nec interdictum personale particulare ferri validè absque culpa personali (sic enim est poena propria; ergo supponit culpam propriam) rectè tradit Suarez D. 36. S. 3. Hinc interdictum locale generale, vel particulare; item generale personale, non fertur validè,

nisi ob culpam mortalem; hæc enim interdicta sunt poenæ gravissimæ; sic Hurtado cit. *f. est tamen*; licet interdictum personale particulare, non integrum, sed solum ab uno v. g. actu, & ad modicum tempus, validè ferri possit, ob culpam solum venialem; sic enim est poena valde levis.

2151 Difficultas est, an ob culpam solum venialem ferri possit validè præfatum interdictum omnino integrum? negativam sequitur Suarez cit. & Vasquez 1. 2. D. 58. n. 50. quia sic est poena gravis: affirmativam autem Hurtado n. 40. quia non est poena major, quàm minor excommunicatio; quod tamen limitat, si sit generaliter latum à jure, vel ab homine; secus si latum sit ab homine specialiter, quia sic difficilior tollitur; verum negativam probabilior videtur; quia totale interdictum est poena gravis; & multò pluribus privat, quàm minor excommunicatio, ut patet ex utriusque effectibus. Præter hoc not. 1. omnia, quæ excusant à culpa, quæ supponitur ad interdictum, excusare etiam ab interdicto, 2. interdictum, quò est censura, ferri tantum posse ob culpam, quæ sit contra legem Ecclesiasticam; puram verò poenam, ob culpam etiam, quæ sit contra legem etiam solum naturalem, esto non contra legem Ecclesiæ; quibus positus:

2152 Prima quæstio est, qui possint interdici? R. quòd omnes illi, & soli, qui habent jurisdictionem Ecclesiasticam in foro exteriori, vel ordinariam, vel delegatam; quamvis Prælati Regulares ex consuetudine non possint jam localiter interdici; ita Hurtado cit. diffic. 14. ubi tamen nota, excommunicatum, vel suspensum vitandum nec validè, nec licitè uti hæc potestate, quia tunc eà privatus est 2. nec etiam toleratum posse illà uti validè, aut licitè, etiam si provocetur à fidelibus, quia etsi possint, non tamen tenentur ei obedire: ergo non obediendo ejus præceptis non committunt inobedientiam, quam supponit poenitio per interdictum. Interdictus autem etiam non toleratus, validè, & licitè suam potestatem interdicens exercet, si quam habuit antè, quia interdictum non prohibet, nec privat jurisdictione interdicens; sic Hurtado loc. cit. n. 43. sub fine: non ferri tamen licitè, nisi in scriptis exprimendo causam interdicti, ex c. 1. de sent. excom. in 6. & qui secus facit,

interdicitur per unum mensem ab ingressu Ecclesiæ, & divinis officiis. Ut autem interdictum, propter communicationem cum excommunicato, in rebus, ubi à jure solum imponitur excommunicatio minor communicanti, validum sit, requiritur prævia monitio, vel formaliter, vel virtualiter trina, cum interstitio competentis c. *statutum*, 13. de sent. excom. in 6. junct. c. *statuimus*, 3. & c. *constitutionem*, 9. eod.

Verum in c. *statuimus*, solum dicitur, quòd excommunicatio lata in participantes excommunicatis in locutione, & similibus non teneat, canonicam monitionem non præmissam; in c. *Constitutionem* Gregorius X. declaramus decretalem Innocentii IV. de qua in c. *Statuimus*, ait: *ad tollendum omnem ambiguitatis scrupulum declarantes decernimus, ut demum esse monitionem canonicam in hoc casu, si aliis ritè servatis, ut qui monentur, exprimas nominatim; & exponens, quæ dicatur monitio canonica? Statuimus quoque, inquit, ut inter monitiones, quas (ut Canonice promulgetur excommunicationis sententia) statuunt jura præmissa: Judices sive monitionibus tribus utantur, sive unà pro omnibus observent aliquorum dierum competentia intervalla: Nisi sicuti necessitas aliter ea suaserit moderandas; ubi videtur in duobus allatis canonibus nihil dici de interdicto: clarè tamen exprimitur in c. *statutum*, 13. ibi: *Statutum* Gregorii Papæ X. factum ad declarationem constitutionis Innocentianæ, quæ prohibet participantes excommunicatis eà participatione, quæ solum minorem inducit, majore excommunicatione ligari monitione canonica non præmissa: in suspensionis & interdicti sententiis (quæ pro hujusmodi participatione plerumque ab ordinariis, vel delegatis Judicibus promulgantur) præcipimus inviolabiliter observari. Decernentes easdem sententias non tenere aliter promulgatas.*

Altera quæstio est, qui possint interdici? R. quòd omnes Baptizati, vivi adulti, excepto Papâ, interdici possint, non tantum ut personæ particulares, sed etiam, quæ sunt membra alicujus communitatis; quia hi omnes sunt subiecti potestati Ecclesiæ, & capaces obligationis; res autem inanimatæ, v. g. templa, urbes, &c. possint non aliter, nisi ut circumstantiæ, quatenus scilicet homines prohibentur in tali loco

loco divina celebrare, sic assistere, Sacramenta aliqua recipere, vel sepeliri. Infantes autem & amentes, si loquamur de interdico personali & aliis, quæ pro effectu suo habent aliquam prohibitionem, interdici nequeunt, utpote incapaces; secus: quoad Ecclesiasticam sepulturam; id, quod etiam procedit de jam defunctis; quia non amplius subsunt potestati Ecclesiæ.

2155 His adde, interdictum, quod est censura, non tolli, nisi absolute ex n. 1820. &c. quando autem est pura poena, cessare elapso termino præfixi temporis; aliàs non tolli, nisi legitima dispensatione. Si autem quaras, à quo possit auferri interdictum, quod indiget auferri ab aliquo? R. 1. si latum sit, ut censura, ab homine in aliquem nominatim, auferri debere à Latore, vel ejus Superiore aut Successore; ratio est ex n. 2027. & seq. interdictum autem locale, & generale personale latum ut censuram, generaliter à jure, vel ab homine, quatenus non reservatur, posse tolli ab Ordinario, ex c. *Nuper*, 29. de sent. excom. V. dicta an. 1819. de reliquis etiam discurre, ut ibi; quæ tamen intellige de interdictis, quæ sacramentaliter tolli possunt; non verò de iis, quæ secus, ut sunt localia; locus enim sacramentaliter absolvi non potest, sicut nec civitas; ubi tamen nota, hoc interdictum, quod diximus auferri posse ab Ordinario, non posse auferri à Parocho, vel Confessario ordinario juxta Hurtado de interdict. diff. 16. (nisi sit solum particulare personale) quia interdictum personale particulare adjunctum generali locali non impedit absolutionem à peccatis, ex c. *Alma Mater*.

2156 Interdictum, quod est pura poena, sive à jure, sive ab homine, generaliter latum auferri non potest, nisi à potente dispensare in eo jure, quando latum est à jure; & à Papa, quando latum est ab homine, seu jure; Judex enim inferior dispensare non potest in ulla poena juris; nec in alia pura poena lata per sententiam etiam ab ipso; nam hæc potestas non est in ipso, etiam respectu poenæ à se latæ; nec ei conceditur ex eo, quod non reservertur, nisi ad absolutionem, quæ debetur bene disposito; sic Hurtado cit.

2157 Not. 2. solum interdictum generale auferri non posse ad cautelam, ex c. *presenti*, 10. de sent. excom. in 6. ibi: presentigenerali declaramus edicto, *beneficium relaxa-*

tionis ad cautelam, quoad interdicti sententias in civitates, castra, vel qualibet alia loca, sive terras aliquas generaliter promulgatas, locum aliquatenus non habere: potest tamen etiam hoc tolli ad tempus ab eo, qui potest totaliter auferre; aut etiam suspendi, suspendendo scilicet causam, seu sententiam.

ARTICULUS VII.

Quæ interdicta sint jure lata?

R Esp. ipso facto interdiciuntur primo 2158 Universitates, seu Collegia, quæ locum habitationis concedunt alienigenis usurariis, per c. 1. de usur. in 6. secundo si concedant represalia, seu pignorationes, quibus unus pro alio gravatur contra personas Ecclesiasticas, vel eorum bona, nisi revocaverint intra mensem c. *unico*, de injuriis in 6. tertio Universitates, & Capitula, quæ à sententia Papæ appellant ad Concilium generale, ex Bulla Coenæ; quarto Universitates, quæ sine licentia Papæ tributum exigunt ab Ecclesiasticis, c. *quoniam*, 4. decensib. in 6. ibi: *cum igitur Ecclesia, Ecclesiasticæque persona, ac res ipsarum, non solum jure humano, quin imò & divino, à secularium personarum exactionibus sint immunes.* Qui verò contra fecerint, si personæ fuerint singulares, excommunicationis: si autem Collegium, vel Universitas civitatis, castri, seu loci alterius cujuscunque, *ipsa civitas, castrum, vel locus interdicti sententias ipso facto incurrant:* nec ab excommunicatione hujusmodi absolutionem, vel interdicti relaxationem obtineant, donec exacta plenarie restituerint, & de transgressione satisfecerint competenter.

Quinto interdiciuntur ipso facto Capi- 2159 tula, quæ sede vacante intra annum concedunt dimissorias ad Ordines non arctato ad id ratione beneficii. Trid. Sess. 7. de reform. c. 10. Sexto, quæ, non servatâ solemnitate præscriptâ præsumunt aliquam censuram ferre, ex c. 1. de sent. excom. in 6. Si autem excommunicant sine monitione competenti, solum interdiciuntur per unum mensem ab ingressu Ecclesiæ, c. *Sacerd*, 48. de sent. excom. & in c. præcit. Septimo ab ingressu Ecclesiæ, donec restituant, interdiciuntur Episcopi & Superiores, usurpantes sibi bona Ecclesiarum, aut beneficiorum, c. *presenti*, 9. de offic. Ordin. in 6.

Octa-